

מקבלים תעודות!

איך להפוך את קבלת התעודות לחוויה חיובית ובונה?

מאת: ורד פלסקוב, פסיכולוגית חינוכית מומחית מצוות השירות הפסיכולוגי

חלוקת התעודות מסמלת סיום תקופה של למידה, התפתחות ועשייה שכעת מקבלות פידבק וציון פורמאליים. זהו יום חגיגי שמזמן לילדים ולהורים התרגשות, גאווה וסיפוק, לצד רגשות טעונים יותר שעולים לעיתים: אכזבה, החמצה, חוסר הוגנות, ובעיקר משאלה שיראו את הילד שלי כל כולו. התעודה אמורה להכיל הרבה יותר מ-"ציון", אלא לשקף תהליך. תהליך של התפתחות, התמודדות עם אתגרים, עם הצלחה, למידה מחוסר הצלחה, היכרות טובה יותר עם עצמנו, עם נקודות החוזק והחולשה שלנו. כן, וגם ציונים (בכל זאת תעודה).

אז איך אפשר להפוך את קבלת התעודה לחוויה חיובית ובונה?

- **לפני קבלת התעודה** דברו עם הילד על מה שהיא מסמלת: זו הזדמנות לעצירה, להתבוננות של הילד על עצמו ועל תהליך הלמידה שלו: במה התקדמתי ומה עוד יש לי ללמוד ולשפר.
- **הסתכלו יחד עם הילד בתעודות קודמות** ונחשו איך תראה התעודה הנוכחית, מה הציפיות שלו?
- **כאשר הילד מגיע הביתה עם התעודה**, אל תתנפלו עליו בהתפעלות או בנחמות. במקום זאת, עצרו לרגע, התבוננו בו, בהבעות פניו: האם הוא מוציא את התעודה ומראה לכם בהתלהבות? האם מתחמק? תנו לילד ליזום שיח על התעודה, לקחת אחריות על תהליך הלמידה שלו.
- **נסו להתמקד בתחילה בחלקים בהם הילד מרוצה** (גם אם אתם לא מרוצים ממנה), נסו לברר מה בתעודה גורם לו לחוש גאווה? האם חש גאווה על המאמצים שהשקיע? האם מרגיש סיפוק מהשיפור שהשיג לעומת תעודה קודמת? האם מרגיש שהמורה באמת מכירה ורואה אותו? מהן התכונות הטובות שעזרו לו להתמודד עם קשיים במהלך השנה?

אגף החינוך שרות פסיכולוגי חינוכי עיריית נס-ציונה

- לפני שאתם עוברים לחלקים החלשים יותר, לקשיים, תסכמו עם הילד את כל מה שהוא יודע, את כל מה שהוא מרוצה, את כל החוזקות שלו. ותראו יחד אתו שזה לא מעט. בטח אם מסתכלים על התהליך (בהשוואה לשנה שעברה וכו').
 - כעת, כשהדלי של הילד מלא... זה זמן טוב לדבר גם על החולשות. ילדים זקוקים לפידבק מאוזן ואותנטי. כזה שמדבר על החולשות מנקודת מבט שאינה מאשימה, מקטינה או מבקרת, אלא שמחפשת סיבות לקושי ודרכי התמודדות ומאפשרת שינוי והתקדמות.
 - נסחו יחד מטרות קטנות למחצית הבאה בהן הילד יוכל לעמוד. ונסחו תכנית פרקטית שתעזור לו לעמוד בהן.
 - נסו לדבר על החולשות, כעל "אויב משותף" לכם ולילד (לא "יהלי לא מכין שיערי בית, אלא "משפחת לוי מנצחת ביחד את שיעורי הבית") ואיך אנחנו כמשפחה יכולים להתמודד ולנצח אותו ביחד. יש לנו משימה משפחתית מול הקושי של הילד. הילד יחוש מוחזק ומוקף ולא יישאר לבד להתמודד עם חולשותיו.
 - ואתם ההורים: האם התעודה תואמת את ציפיותיכם או מפתיעה אתכם? האם המורה מזכירה יכולות או קשיים של הילד שאתם לא רואים בבית? השתדלו לא להתייחס לתעודה כאל מאבק כוחות על "האמת" ועל מי רואה את הילד "נכון" ומי "טועה". במקום זאת, ראו בנקודת המבט שלכם ושל המורה כחלקים שונים ב"פאזל" שמרכיב את הילד.
- כמו כל אירוע משמעותי, כהורים אנחנו רוצים לפצות, לתקן לאפשר לילדים שלנו את כל מה שלנו לא היה. לתקן עבורם את כל מה שהתקלקל אצלנו. וכשאנו עושים זאת, מכוונות טובות כמובן, אנו לא באמת רואים את הילד שלנו, את הנפרדות שלו, את הדרך הייחודית שלו.
- אז לפני הכל נסו לעצור לרגע, לקחת צעד או שניים לאחור, אתם הורים טובים!!! לא משנה איזו תעודה הילד הביא.
- נסו לאסוף את כל הזיכרונות שלכם מיום קבלת התעודות, את הפנטזיות, את החלומות, את הרצון לפצות ולתקן, זה נהדר לשתף את הילד בניסיון שלכם, אבל לתת מקום נקי וייחודי לחוויות שלו, להצלחות, לטעויות, לדרך.

בהצלחה בהמשך שנה"ל,